

Latweefchu Awises.

Nr. 24.

Zettortdeenâ 16. Zuhni.

1860.

Awischnu - sinnas.

Kreem Keisera Ministera kungs Gortscha-fows islaidis grahmatu pee leelu Giropas walsiu Ministeroem, kur fuhdsahs par Turkeem, ka par dauds apgruhtinajoht Kristus tizzigus Turku semme. Tâ tas ne warroht wairs palikt. Lai fanahf wal-dineeku weetneeki un apspreeschoht, kas buhfschoht jadarra, lai nabbaga tizzibas brahli taptu isglahtti un us preefschdeenahm pasargati no tahda pohsta. Zitti jaw effoht atbildejusch, ka Kongresse effoht jafa-ajina un jagahda par scho leutu; atkal zitti wehl ne effoht isteikuschi woi to gribboht. Arri raksta, ka Turks pee Dohnawas leelu karra-spehlu fakrahjoht un zitti melsh, ka Bessarabiâ arri karraspehls fakrahjotees un Napoleons mums atkal par draugu gribboht eetaifitees.

Wahzsemme. Sakschu semmes Penigas pil-fatina gahjuschi kahdas meitu - skohlas skohlas-kungi ar skohlas-behrneem skattitees sweschu semmu swehrus, putnus un lohpus, ko rahdijusch leelâ rahdischanâ. Gau bij gahjuschi garr teem sprohsteem, kur dsellu trallindâ lauwas redsamas. Tê breesmigi eekleedsahs dahrsneeka Tischingera 10 gaddi wezza meitina! Wissi greesahs atpakkal un redst, nitus lauwa abbas preefschlahjas isbahsis zaur tral-lineem un nabbaga meitina ar naggeem sakampis pee pakausa, jo schi par dauds tuwu peegahjuse! Dauds pahrbihjuschees til tuhda isfrehjuschi ahra. Swehru kohpeji tuhda peefrehjuschi, gan turreja nabbaga meitenes galwu un ohtrâ lauwi plehse pee ausim un lauwa gan weenu kahju atrahwe atpakkal un sawam kungam ar to kahju tâ eezirte, ka tam wirsrohlu saplohija, bet tad atkal behrna galwu sakampe! Nu lauwi ar dselles nuhju gan daujsija un baddija, bet nabbaga meiteni tad tikkai no lauwas naggeem israhwe, kad swehrs meiteni

galwas ahdu no pakausa lihds peerei ar wisseem matteem tâ bij noplehsis, ka pliks galwas kauls palikke! Arri paschu galwas kaulu ar naggeem bij maitajis. Dakteri gan peefrehje, gan meitina mahjâs pahrnefta wallarâ wehl atmohdabs un drufzin atspirge, bet ohtrâ rihtâ bij pagallam, breesmigas sahpes iszeetuse.

Galante. Leelais missu dampfuggis Great Easterns, par kurreu jaw daschlahrt effam stahstijusch, sawu jaunu zellu sahks eet us Ameriku. Aprili fahloht jaw gribbeja aiseet, bet wehl ne warr itt wissu sagaidiht, kas tahdam aplam leelam kuggim waijaga us zella. Salka, ka nu 23schâ Maiji sahks eet us Jaun-Zorku. Wissa pasaule gribb dsirdeht kâ tahdam par brihnumu leelam kuggim zelsch isdohsees. Scho reisi ne ees lihds dauds kauschu. Salka, ka kahdi 8 tuhst. zilwek un pulks prezes ar to warroht west. — Maiji beidsiht atkal par dauds nitna wehtra dauhsjusees pee Galantes juhmallas un dauds kuggu un laiwu salaususe. Kahdas 200 sweijneeku laiwinas juhra us sweiju bijuschas, kad wehtra itt ahtri iszehlussees. Wissi tihkli, 12 laiwâs un 100 zilweki pagallam.

Schweizernu semme gan wehl darbojahs sawas rektes gribbedama pasargahf prett Napoleonu, gan arri zerrejuse us paligu, gan wehl turrâhs prettim zil sinnadama, tomehr noteek kâ Napoleons gribbejis, jo winsch sinn wissu ar leelu gudribu un spehlu isdarriht. Tadeht ir Sardinjernu Behnirâm dascha leeta janemm parr labbu un ja-isdarra, kas nebuht ne patihf. Ir stiprus un gudrus Calenderus Napoleons sinn un proht tâ waddiht, ka ne turrohs dauds prettim, bet darra pehz wiâna prahta. Til gudra wiha fenn deenahm naw bijis.

Italia. No paschas Neapeles Behnina pil-sata gan islaistas sinnas, ka Garibaldiis un wissi

dumpineeki Siziliâ no Rehnina Generaleem effoht wiffâs weetâs fakauti tappuschî, aisebhguschî un nemeers nu buhschoht pagallam; bet neweens to ne tizz un arri ne warr tizzeht, jo nu jaw wiffi sinn, ka ir Palerma ir panemta. Arri Neapeles Rehninisch zittus waldineekus effoht luhdsis, lai nahfoht paligâ, bet til ahtri tas ne warr notift. Taggad effoht luhdsis, lai Napoleons palihdsoht un apmeerinajoht Garibaldi un Sizileeschus, bet Garibaldi ne dohmaht ne dohma tahdu padohmu Klausicht, un fakka, ka ne palitschoht meerâ, pirms wiffu Italiu weenâ leelâ walsti buhschoht saweenojis un Sardinijas Rehnina Wiktora Emanuela rohkâs nodewis. Re tizzam, ka Napoleons to wehlehs, jo tad Italia paliktu tahda leela walsts, kas Napoleonam buhtu par dauds stiprs kaiminisch (nahburgs). — No Palermas raksta, ka Neapeles Generals Lanza wehl stipri turretees Rehnina pilli un tannis kreposts un to pilfatu atkal lizzis breefwigi bombardeereht, bet wiffi fakka, ka welte to brango lohti smukku pilfatu nopohstoht, jo Lanza ne warroht ilgi turretees; truhstchoht pahrtikshanas un saldati jaw effoht par dauds apluffuschî. Tadeht atkal effoht derrejuschî pameeru ar Garibaldi us 12 deenahm. Nofuhthijs us Neapeles Rehninu, lai wehloht iseet no Palermas, Rehninisch gan eefahfoht ne effoht wehlejis, bet kad pehz atkal sinna atskrehjuse, ka Lanza ne warreschoht turretees Palermâ un welte affinis isleijoht un pilfatu pohstoht, tad pawehlejis lai faderer meeru. Bet nu nahf schahdas tahdas sinnas, ka ne warr wehl skaidri sinnaht, kahdu pameeru faderrejuschî un woi Lanza isgahjis no Palermas kreposteem. Jo prassa: 1) lai katrs ar sawu karra-spehlu tai weetâ paleel, kur taggad stahwoht; 2) lai katram brihw sawus fashautus aplohpt un 3) lasaretu leetas avgahdaht; 4) lai fakka pehz kahdeem liffumeem Siziliâs falla taggad taptu waldita. Bet dsird, ka Garibaldi to 1. 2. un 3scho punkti gan gribboht isdarriht, bet turprettim prassa, lai Neapeles saldati winnam atdohd wiffas karra-leetas un eerohtschus un bes teem aiseet prohjam. — Tâ nu gan ne notifs, bet pameeru effoht derrejuschî lihds 12tai Juhnija deenai

un pa tam abbi gahda, ka jauns spehls teem nahktu. Arri raksta, ka ir tee zitti Siziliâs pilfati fahelufchees prett Neapeli, un tikkai Messinas pilfatu wehl warroht sawaldiht. Sakka, ka Garibaldi Siziliâ beidsis, til tuhda gribboht dohtees us Neapeles walsti un ir tur tapat darriht, un ka ir tur winnu jaw gaidoht. Gudrs un stiprs deefgan irr gan schis Garibaldi un Italeeschi ne warr beigt winnu flaweht. Redsehs woi Napoleons winnam wehlehs wiffu Italiu tâ pahrtaisiht?

Bakka-India. No Malakkas leelas pufsfallas raksta, ka tur no plehfigeem tihgereem ne warroht wairs glahbtees. Jo 1859tâ gaddâ schee swehri kahdus 1500 Aineserus tur effoht faplohjuschi, kas tur atnahluschi par strahdneekem tais laikos, tur pippara stahdus audsina.

Amerika. 1859tâ gaddâ no Amerikas ar fugeem isweddufchi par 22 milj. dahldereem tabaka. Tas nu ohtr' til dauds, ka zittos gaddos isweddufchi. Til fuhra leeta — zil ta irr smekliga un patihkama wiffai pafaulei! S—z.

Kuldiga. Arri pa laudim dsirdam, ka ne fenn us Kuldigas puffi R—s pagasta effoht puifis meschafargu 5 rubuku fudr. deht us zekka nofittis. Grehka darbs isnahjis gaismâ, flepata fehich zee-tuniâ un dabhuhs sawu pelnitu grehka algu. Lai Deews katru zilweku uo tahdeem darbeem pafarga, un mantas kahrigu prahtu, kas irr wiffa launuma fakne, walda.

Leepajas kaupmannu beedriba irr nefenn jawnu papihra naidu — siblas naudas weetâ — liffuse fagahdaht, un prohti 5 sortes: 10 kap. sibmes, kas bruhnas pehrwetos; 15 kap. sibmes, kas sakkas; 20 kap. sibmes, kas sillas; 30 kap. sibmes, kas farkanas; 50 kap. sibmes, kas treijadâs pehrwes: sakkas, farkanas un bahli farkanas. Jtt jauki wiffas sibmes isflattahs. Tâhs wezass Leepajas naudas-sibmes wahloht Leepajneeki jaw atpakkal. Tadeht tâhs wairs naw nemmamas. — Dsikkais sneegs nokusse bes leeceem pluhdeem un atnesse pafiltu, jauku pawaffaru. Birmais pehrkons ar filtu leetu pee mums bij 28tâ Merza nakti. Lai Deews dohd labbu augligu waffaru.

Giropa. Allu par gaddu bruhwejoht: Enlantë 40 milj. spannus, Wahzemmë 35 milj. sp. Sprantschu semmë 8 milj., Belgia 3 milj., Schweizeru semmë 1 milj. un Seemet-Amerikâ 10 milj. spannus. Wahzemmë, wiswairak masâ Baijeru semmë, allu bruhwejoht un dserroht. Efoht aprehkinachts, ka katrs Baijeris par gaddu 135 kohrtefus allus isdserroht. Wiszmasak dserroht Kreenusemmë allu. Ja sibwais stahfees un masumâ ees, tad jaw arri allus dsehrâji wairak raffees. Lai arri labbaki laudis dserr allu ne kâ brandwihnu. Allus ne maिता prahtu, un dohd strahdneekam spherlu.

G. F. S.

Bruchschu walsti, Schlesijas semmë, pufs-ohtru juhdsi no Breslawas pilfata, bija wisleelakais ohsols, ko lihds schim Giropâ pasinne. Lihds 1833scham gaddam wiusch stahweja wehl itt weschels, tad usnahze leela wehtra un nolause 3 warren leelus sarrus, no kurreem gandrihs 14 affis malkas iszirte. Ohsols bij 78 pehdas augsts un zelma refnumis wisapfahrt 42½ pehdas. Kohla widus bij tukfch; jo bij eetaistat durwintinas, pa kurreahm warreja kohla widdu 25 lihds 30 zilweki faeet. 1857tâ gaddâ kohls noluhse, un mahziti wihri spreede, ka ohsols lihds 700 gaddus wezs effoht bijis.

Australija irr warren swehtita ar aitu-kohpschânu. Jaw 1854tâ gaddâ tur bija wairak kâ 20 milj. awju ar lohti labbu un smalku willu, ko Gulenderi lohti flawe un labpraht pehr. Katra aita dohd par gaddu 2 mahzinas willas un dascha arri wehl wairak. Aitu pulks gaddu no gadda augumâ aug un gandrihs tur buhs ohtru reis til dauds. Weenu laiku bij us tirgeem til dauds aitas fawestas, ka nozirptu aitu par 40 kap. warreja pirkt. Taggad gan tahs dahrgakas palikluschas, wiswairak no ta laika, kad Australija dauds selta atradde un nandas un mantas kahrigi laudis turp pulkeem noffrehje seltu melleht. Dee, kâ prohtams, wissi gribeja ehst un gehrbtees, tamdeht aitas dahrgakas palikke un maksaja drihs 6—7 rubl. gabbalâ. Australija irr silta semme, seemu tur nemas ne pasihst. Tadeht tur sahle zauru gaddu aug, un aitas ar-

wenu gannôs eet. Awju gans ar 3 jeb 4 labbi ismahziteem funneem ganna un walde 5 tuhft. aitas. Sunneem wisleelakais darbs; jo gans daschu reisi fehdt itt meerigi kohlu pawehni un til usschwilpi funneem, kas tuhliht iskliduschas aitas kohpâ fadsenn. Dascham lungam irr 2 fimts, 3 fimts ja arri 5 fimts tuhft. aitas. Daschs irr zaur aitu kohpschânu leelu mantu sakrahjis, bet arri daschs labbu teesu paspehlejis, kad breefmigs aitu-mehris usnahze.

Sirma fehwe taf labbaka!

(Pasazzina.)

Seewas padohms — wihra padohms. Tâ gan daschfahrt atrohnahs pasaulë, un lai gan wihri fakka: „Seewahm garri matti, bet ihss prahts,“ tomehr wihra prahtam japadohdahs appalsch garreem matteem, — to arri efmu redsejis. Klausatees pasakku:

Gulenderu semmë apprezjeja jaunš brangš muischneeks baggata wihra meitu, — kâ daschfahrt nooteek. Breeksch kashahm wis labbi bij, bet pehz kashahm seewina zehle fawu galwu pahr wihra galwu un tas ne bij labbi, un arri wihram labbi ne patikke. Wihrs zeete kahdu laiku, bet kad seewa jo deenas jo wairak melleja wirsrohlu dabbuht, tad tas nogahje pee fawa seewas-tehwa un fuhdseja tam fawas behdas, schelodamees, ka seewas-tehws fawoi meitai ne effoht labbaki paklausibu mahzjis, un lai tapehz to taggad pamahzoht. Seewas-tehws prahtigs un gudrs wihrs buhdams, klausijahs usmannigi, ko snohts runnaja. Pehz tam tas atbildeja: „Mihlais snohts, mannim rahdahs, ka tu neeka wallodu runna, woi tu ne sinni kahda seewas dabba jaw no Gewas laikeem? Klausées ko es tewim teikschu. Es tewim dohpschu karreeti ar peezeem brangeem sirgeem, un arri feschdesmit ohlas (pautus). Tewim wajaga brangas karreetes, jo tewim buhs ja-eet tikpat pee leeleem, kâ arri pee maseem lungeem. Juhds tshetrus sirgus karreeti preekschâ, peecko peeseen pakkatâ, nemm tahs feschdesmit ohlas lihds fawâ karreeti un dohdees tad zekâ, us kurreu pussi tewim patihl. Kur tu redsi kahdas mah-

jaś, woi seelas jeb masas, tur tu peeturri, un tad tu manni ka wihram wirsrohka, tad tu tam dohd firgu, un ja feewai wirsrohka, tad dohd tai weenu ohlu (pautu). Bet apskattees labbi, ka tewim ne wilkabs. Ja nu tahs 60 ohlas drihsak buhs isdohtas, ne ka tawi peezi firgi, tad greefees atpaktak un paleez meerâ, jo tad wissur tas pats ruhks malks laulibas kahrtâ jadserr. Snohtam schi waloda patikke un tas grippedams prohweht woi feewas-tehwam taifniba, fohlijahs wissu ta isdarriht, ka schis bij fazzijis. Winsch eejuhdse karreete ffcheitrus brangus firgus, peeseheje peekto pakkatâ, dohmadams, ka tas ilgi winna rohka ne buhschoht un eelikke ohlas karreetes dibbenâ. Pusdeenu brauzis, dehs wakkara apstahjahs pee kahdahm masahm mahjahm jekmallâ, un klaudsinaja pee durwim, lai laischoht eelschâ. „Woi tu snaudi!“ ta fazzija fainneeze us fawu wihru. „Zellees un atwerr durwis. Woi tu dsirdi?“ — Dehs te ohlu nolizzis, brauze tahlak, un nobrauze pee zittahm mahjahm. Te wihrs atwehre durwis un luhdse winna pajumtâ eet un nakts-mahjas turreht. Bet feewa atbildeja: „Zuhdsi no scheitjenes irr labbakas mahjas!“ un wihrs palikke kluffu. Utikal bij dehlam ohla ja-atstahj. Ta weenâ, ta ohtrâ deenâ ohlahm raddahs pelnitaju papilnam, firgeem neweena. „Tihri behdas, woi tad pateesi feewas-tehwam taifniba?“ ta muhsu reisneeks dohmaja. Brauzoht tas eeraudfija us kalna brangu pilli, fur jauns Leelskungs dsihwoja, kas ne fenn bij apprezjees. Tur man warrbuht gaddifees kahdu firgu atstahj, dohmaja dehs. Tapehz tas peebrauze klahj un prassija woi lungs mahjâs effoht. Sullainis atbildeja: „Kunga gan naw mahjâs, bet Leelmahte.“ Leelmahte pa tam starpam isnahj un prassa, kahda tam wajadsiba. Dehs isstahsta fawu tehwa pawehleschana. Us tam Leelmahte pasmeedamees atbild: „Schê jums buhs firgs ja-atstahj, jo es esmu sawam laulatam draugam paklausiga wissas leetâs.“ Pa tam starpam atnahze Leelskungs nu nu abbi, dehs un Leelmahte, to jautaja, fo tas fakchoht. Leelskungs apleezinaja, ka winna Leelmahte effoht wissas leetâs paklausiga. Baldees Deewam, fazzija dehs itt preezigs; es lab-

proht jums atstahschu fawu wisslabbako firgu. Zsmeklejeet paschi, kuxu juhs gribbeet!“ — Leelskungs Leelmahti pee rohkas panehmis, eet dehlam pakkat us pagalmu. Leelkungsam par wisseem firgeem labbak patihk melns ehreelis. To nu winsch fewim isluhdshahs. Bet Leelmahte labbak patikke firma kehwe, jo Leelmahte dohmaja, ka ta kehwe tai preeksch jahschanas derreschoht. Leelskungs fazzija, ka melnais ehreelis effoht labbaks; bet wissi winna wahrdi bij par welti. Leelmahte pastahweja us fawu gribbu, arween brekhdama: „Sirma kehwe irr labbaka!“ Leelskungs beidschoht atbildeja: „Nu mihsa, ja tewim ta firma kehwe patihk, lai tad arri ta paleef.“ Dehs to dsirdedams, ne dewe wis firmo kehwi, bet peegahje pee karreetes, isnehme beidsamo ohlu un to Leelmahte rohka eelizzis, fazzija pasmeedamees: „Zuhfu paklausiba, mihsa Leelmahte, scho reis ne pelna firgu, bet ohlu. Dshwojeet wesseli!“ — Dehs pahbrauze behdigs pee feewas-tehwa ar faweem peezeem firgeem, bet ar tuffschu ohlugrohsu. Kad tas bij isstahstijis, ka tam gaddifees, tad feewas-tehws winnam rohku us plezzeem uslildams fazzija: „Snoht mihtais, to es fawâ muhschâ arri esmu redsejis. Kapfas spalwa preeksch kahsohm silgana, pehz kahsohm dseltana; feewas prahts preeksch kahsohm irr paklausigs, bet pehz kahsohm tas grihb walidht. Paliksim ar to meerâ, ka Deews mums nolizzis;“ — un dehs palikke meerâ. —r.

Sluddinaschana.

Wisseem tohp simiams darrihts, ka es zaur ma schines spehtu wissus appatschâ peeminnerus darbus warru isdarriht, ka: willainas dsijas wehryt, wadmullu welt, atkotu uskassihj, un degadeereht. Wehl es apnemmehs, ka es lihds schim darrihts, sibdes, willainas un bohnwillas dsijas un drabnas pehz wissufannakas wihfes ikkatrâ pastahwigâ pehrwe pehrweht, ka arri jebkabus plekkus no wissadahm drabnahm pawissam isnemt. Altas willu pee maunim ikkatrâ laikâ par labbu maksu warr pahreht. Pehreweschanas darbu us to labbako wihst un par lehtalo maksu isdarriht sohla pehrwetaju meisters

1

F. Ahlström.

Jelgawas pates- un Ratrihes eelas
stuhl, Nr. 7.

Dr i h w d r i e s e h t.

No juhrmas-gubernements augstas waldischanas pusses: Collegienrath G. Blase, Jensor. Jelgawâ, tai 14. Juhni 1860.

No. 101.

Uwischu Basnizas

Nr. 24.

peelikkums.
Sinnas.

1860.

Jauna sinna.

Igganu semme. Jaunai Lutтеру basnizai grunts-akmini likke, Mehweles Gubernementi, Arjo-aprinki, S. Jahna draudsa. Us to 3scho Zubli deenu scha godda Nasikamuischas dsimts leelskungs Graws Siewers un basnizas pehrmindeeu leelskungs Barons Ungern Sternbergs ar leelu draudsi bij fapulsejuschees wezza basniza, kur mahzitajs no tabs swehtdeenas Gwangeliuma spreddiki fazzija par teem Pehtera wahrdeem (Luk. 5, 5): „Kungs, us tawu wahrdu es gribbu to tihflu ismest.“ Pehz pabeigtas Deewa-kalposchanas wiffi fw. dseefmu dseedadami no basnizas gabje us to weetu, kur bij jaunai basnizai grunts-akmini likt. Scho weetu Grawa Siewersa leelmahte ar seedeem un sakkumeem wissaplahrt jauki bij ispuschlojusi, un ihpajchi Pestitaja krustu, kas altara weeta tur us galda stahweja. Tur nu mahzitajs draudsi usrunnaja ar 51mas Dahwida dseefmas 2tru un 20tu perschu: „Jedelde Kungs mannas pahrlahpschanas, pehz tawas leelas firdeschehlafstibas, un ustaisi Jerusalemes muhrus!“ un Deewu peeluhdse, schahs jaunās basnizas ustaisischanu Winna fw. wahrdam par gohdu usfahkt un pabeigt. Pehz schahs luhgschanas leelkungi peegahje un nolikke alwas kastite peeminneschanas rakstus, kur bij rakstihis, kas scho Deewa nammu leel buhweht, un kurri tee scha laika leelaki waldineeki, un scho kastiti aistaisijuschi zeeti, to eelikke ar grunts-akmini eefsch semmes; tad wehl reis ar fw. dseefminu ap scho jaun-usnemtu weetiau aplahrt staigaja. Ta tas eefahkums bija darrihts. Lai Deews Kungs dohd scho fw. darbu lihds gallam laimigi iswest.

Lew ne buhs eefahroht tawa tuwafanammu.

(Slattees Nr. 23.)

Ikkatru behru, kuru tas Kungs miho, winsch pahmahza. Abbraamu Deews pahrbaudija, jo winsch to mihtoja. Ta Deews arridsan scheem faderrigeem un meerigeem laulateem pehz jaukas preeka-faules behdu un krusta padebbeschus peesuh-tija. Netahk no scheem klusseem un meerigeem kautineem dshwoja kahds nahburga fainneeks, kas bij leels sibkstulis, mehneffis un skangis. Winna wahrs bij Lazzenu Jurris. Schis, mannidams ka tee nabbaga kautini jau drufzik bij eedshwojufchees un ka Deews wianu sweedrus un publiu bij swehtijis, eefahroja wianu nabbadshu; t. i. winsch bij nodohmajis scho gohdigu fainneeku no winna mahjahm isklaust. Bet ka nu to isdarriht? to winnam papreeksch wajjadseja isdohmaht. Ne bij ilgi, tad winsch scho skunsti bij isgudrojis. Tas israudsija jewim tahds frohga-brahlishus un schuhpu-behrtulus, kahds winsch pats bij, un ismahzija tohs, lai tee par sawu muischas waldineeku (junkturu) weenu apfmeekla- un negohda-grahmatu islaischoht, un lai tad wainu us to gohdigu fainneeku leeloht. Ka dohmahts, ta isdarrihts. Apfmeekla-grahmata bij gattawa un nahje ne ween junkura rohkas, bet likke drihs sinnama pa wiffu walsti un pa dauds nahburgu walstim. Junkurs, kas to wihru lihds schim arweenu par gohda wihru bij turrejis, ne gribbeja pats pee winna atreebtees, un tadeht dewe Lazzenu Jurrim to padohmu, lai winsch tohs zittus fainneekus prett scho gohda-wihru us eenaidu sarihdijohk, ka tas pee leelkunga tiklu apfuhdsehts, gan tad leelskungs winnu no mahjahm islikshoht, un schis winnam par tah-

du isdarrifchanu tahs mahjas nodohschoht. Ras nu gan bij preezigaks ne kà muhsu Zurrirts, kad winsch til jauku apfohlifchanu no junkura muttes dabbuja dsirdeht! Ar wissu spehku winsch darbojabs, kahdus nepateesus leezineekus prett to gohdawihru dabbuht. Nabbaga wihrs, kas arri teescham pee leeklunga tappe apfuhdsehts, nesse scho krusku fluffu un pazeetigi, wissas sawas behdas us Deewu sawu Kungu mesdams, sinnadams, ka tas „kas firdis un ihstis pahrbauda,“ arri scho ne-taisnu leetu weenreis gaismä weddihs. Ta tas arri bij. Leeskungs, Deewabihjigs un taisns wihrs buhdams, fahze to leetu pehz taisnibas ismekleht un atradde, ka apfuhdsetajs gohda-wihrs beswainigs, un ka Zurrirts ar wisseem saweem leezineekem tee wainigee. Par tahdu besdeewibu nu leeskungs til tohti sadusmojahs, ka winsch Zuri paschu us pehdahm no mahjahm gribbeja isdriht, bet weenweenigi us ta gohdiga faimneeka luhgschanu winsch to ne darrija. Junkurs tahdu kaunu un apfmecklu ne warredams panest, ko winnam wiina labbais Zurris bij padarrijs, pats leeklungam atsazija un nahkamos Jurgos aisgahje. Lai nu gan leeskungs Zurrim bij peedewis, tad tomehr tas sohgis wissu sohgu winnam ne peedewe, tadeht ka winsch no tahs eekahroschanas grehka ne bij atgreesees; jo kahda ruddens deena Zorra rihja zaur ugguni aisgahje. Deewa sohhiba gull wehl lihds scho paschu deenu us Zorra; bet pee ta gohdiga faimneeka Deewa swehtiba jo deenas jo wairaf wairumä eet.

Ta tad mihi draugi mehs no schi notikluma redsam, ka Deews ir to nesohditu ne pamett, kas sawu tuwaka nammu eekahro. Ka ta Kunga bahrsiba Warai panahje, kad winsch Israela behrus gribbeja isdeldeht, un Winna swehta dusmiba wiinu lihds ar wiina jahneekem aprihje, tapat aprihs tas muhsichigais ugguns to, kas sawa tuwaka nammu eekahro, un nodohs wiinu sohhibai par laupijumu. Lai tas scheligais Deews muhs wissus scheligigi zaur sawu swehtu Garru no eekahroschanas grehka pasarga!

R. U.

Pateifschana.

To nakti 18ta Oktoberi isetjohet un 19tu nahsoht, mums behdas un breefmas bij usgahjuschas. Bijam

to waklar ar zitteem draugeem ihpaschi no Diggenajes draudses, kohpa sanahkuschi ar dseefmahm us schetrahm balsam fataifidamees us nahkamas deenas tizzibas isklaidroschanas un Bihbeles swehtkeem. Tad, kad peekuffuschi bijam pee meera gahjuschi, saglu pulks eelausehs muhsu dsihwojamä ehkä un muhs stipri aplaupija. Wissu seemas apgehrbu, kaschokus un mehtelus, tiklabb maunim kà muhsu eedshiwotajeem un behrneem, blehschi bij aienessufchi; skahde bij lihds 400 rubuteem. Zil mehs rihtä usmohduschees no pirma galla bijam pahrbihjuschi, to gan iklaters warr dohmaht. Bet tas Kungs neween palihdseja, ka mehs winnam par gohdu tohs dahrgus swehtkus warrejam noswehtiht, bet winsch arri dauds labfirdigas dwehseles pamohdinaja, kas mums us ahtru rohku palihdseja un arri pehz sawas mihlestibas dahwanas laipni pasneedse. Ne ween muhsu pascha draudses zeenigi lungi, bet arri mihlats kaiminu mahzitajs un wis Dignajeeschu pagats mums sawas mihlestibas dahwanas ar laipnu rohku peefuhrija. Es zittadi ne warru, kà no firds pateikt wissahm schahm mihlahm firdim, kas muhsu behdas mums palihdsejuschas, un sawus zekus lohku preeksch ta Kunga, par winneem wisseem teem miheem dewejeem Deewa baggatu swehtibu luhgdams. Kad wiinus wissus pa wahrdeem ne warru wis peefaukt, tad lai ar labbu prahtu peenem schohs mannus wahrdu par pateizibas shimi, ko no firds pasneedsu winneem Deewa swehtibu wehledams.

Subbates mahzitaja muishä tai 14ta Nowemberi 1860.

Grüner,

Subbates mahzitaje.

See diwi zelli.

Kahds skohlmeisters bija sawä skohlä un mahzija, un zeema dehli un meitas sehdeja aplahrt winnu un usklaufija wiina mahzibas itt usmannigi, jo wiina mahziba bij pilna spehta un mihliga. Skohlmeisters runnaja par labbu un kaunu firds-apfinafchanu un par to fluffu firds balsi. Kad winsch bij runnaht beidsis, prassija sawus skohlas behrus: „Kas no jums man pee schi gabbala weenu lihdsibu warr fazziht?“ Tad weens puisens pazehlees fazzija: „Es gan lihdsibu warretu stahstiht, bet es ne sinu,

woi ta buhš derriga.“ — „Stahsti ween.“ atbildeja ffohlmeisters, un behrns eesahze runnaht: „Es to meeru tahš labbas un to nemeeru tahš faunas firds-apsinnaschanas libdsinaju diweem zesseem, furus es tiklu staigajis. Kad eenaidneeku kara-wibri zaur muhsu zeemu gahje, nehme tee arridsan mannu mihsu tehwu un winna sirgu ar warru sewim lihds. Kad uu tehws wairf ne atgreesees, raudaja mahte un mehš wiffi gauschi, un mahte manni us pilsatu fuhstija, lai es iswaijajoht, fur tehws effoht palizzis. Es gahju; bet wehl paschä pufsnakki nahzu noslummis un behdigš mahjä, jo es tehwu ne biju atraddis. Bij tumfcha ruddens nakts; wehtra schuahze un kauze stau ohsola un preechu kohkem. Bet mannä firdi bij tahš dohmas, la muhsu mihs-lais tehws mums pasuddis un la mihsa mahte gauschi behdasees, kad es weens pats mahjä pahrnahf-schu. Par to es schinni tumfchä nakki gauschi bailigs biju un katra lappas kuffinaschana manni isbaidija. Tad es pee sew dohmaju: Tä laikam ikatram zilwekam ap firdi buhš buht, kam launa apsinnaschana irr?“ — „Behrni!“ fazzija ffohlmeisters, „woi juhs gan tahdä tumfchä nakti stai-gatu, ja to sinnatu, la tehwu par wolti meklejat, un weenigi wehtras puhfchanu un plehšigu meschafwehru gaudoschanu dsirdetu?“ — „Al ne!“ atbildeja wiffi behrni lä ar weenu mutti. — Pufsens fahze tablak stahstih un tä runnaja: „Zittä reise es to paschu zellu ar sawahm mahfahm staigaju, un mehš no pilschtas wiffadas jaukas un staisstas leetas neffam, fo tehws ohträ deenä mahlei gribbeja schlinkoht. Tad mehš arri wehlä wakkara mahjäs pahrnahjam. Bij gaischa mehnesenize, skaidra jauka debbesš, wiffa raddiba bij kluffa un meeriga, un meschäs lagsdigallas preezigas sawu wakkara slawas un pateifschanas dseesmu sawam radditajam dseedaja. Kad mehš tä preezigi sawu zellu staigajam, nahze arri tehws mums laipnigs pretti. Tad es atkal pee sew dohmaju: Tä irr katrai zilweku dwehselei ap firdi, füs daudš labba irr dariijust.“ Kad pufsens bij beidsis runnaht, fazzija wiffi behrni: „Ja! mehš arri gribbam labbi zilweki palikt.“

R. U.

Par Lutteru draudses Ewangeliuma tizzibu.

Tam wiffuspehzigam, wiffewarrenam debbesš un semmes Rehuinam, kas walda par dshweem un mirruscheem, lai mehš gohdu ar pasemmigu firdi dohdam par to, la winsch arri mums irr pasneedsis to dahrgu Ewangeliuma faldumu, prohti: to skaidru Deewa wahrdu, kas irr par gaischumu un spihdelli us wisseem muhsu zesseem. Sinnams: mums gan peenahfahs Deewam firsuigu pateizibu doht, kad winsch mums schinnis laikos irr dewis meeru zaur muhsu augstu Kungu un Keiseru, tä lä mihsch mees taggad aplaimo ktru dwehselei, eepreezina tizzibä, jo wairaf zerribä un mihslektivä. Woi mums gohds Deewam, schahs leelas Lutteru draudses behrneem taggad naw brangas kristigas basnigas un ffohlas wiffas malläs? Woi newaid spehzigu un ustizzigi strahdneeki ta Kunga wihnakalnä? Woi ne teel wiffas malläs ar gohdu un leelu spehku ta Kunga walstiba kohpta un wairota? Woi teem tumfcheem paganeem tablas semmes, juh-räs, falläs neteel tas spehzigais Ewangeliums slud-dinahs no ta krusstä sista Deewa jehra? Woi ffoh-läs, woi mahjäs, woi kahdä zittä weetä truhst derrigas grahmatas, un skaidri Deewa wahrdi? Al, mihta dwehsele! Us wiffahm schahm jautaschanahm tewim tuhstschreis atbilda: „Ja tewim wehl Deewa wahrdi truhst, tad tu pats pee ta effi wainigs.“ Ko fakka Deewa wahrdi Jaha. parahd. gr. 22, 17tä perschä: „Un tas Gars un ta bruhte fakka: nahz! Un kas to dsird, tas lai fakka: nahz! Un kam twihst, tas lai nahz, un kam gribbabs, tas lai nemm to dshwibas uhdeni bes makfas.“

Mihli draugi! Lai gan wiffas malläs taggad flann ta Kunga Ewangeliums jo baggatigi, tad tomehr ar kaunu jasakka: la daschlahrt ir paschäs kristigas draudses wehl taggad pee Deewa wahrdeem irr leels truhkums, un tumshas deesgan! Man pascham irr daudsfreis gaddijees ar dascheem tizzibas-beedreem farunnatees par Deewa wahrdeem un tizzibas leetahm, un kad winneem teel prassihš no Deewa wahrdeem: „Kas irr Ewangeliuma tizziba, un us kahdu grunti winna irr dibbinata? Ko tas wahrds, Ewangeliuma tizziba, prassa jeb apshme? tad brihnumš, la ir atbildeht ne proht! Kad tas

nu pee pee-auguscheem wehl atrohdams, tad gan lehti prohtams tas, ka ar behneem buhs! Sinnams: Schē mehš ne runnajam no wisseem, paldees Deewam, jo to ifnodenas warr manniht, ka ar Latweeschu tautas mahzibu, ar steigšchanu us preefchu eet. Lai Deews dohd, ka to preefu peedšiwotu, ka Kristus wahrds jo baggatus anglus muhju starpā nestu, muhju mihslešibu un tizzibu wairodams!

Kas irr tizziba? Sinnams: tizziba irr stipra pakauschana us tahm leetahm, kas tohp zerretas un ihstena parahdišchana to leetu, kas ne tohp redsetas. Ebr. 11, 1. Bes tizzibas ne warr Deewam patikt. Jo kas pee Deewa nahk, tam buhs tizzeht, ka winsch irr un buhs atmakfatais teem, kas winnu mekle. Ebr. 11, 6. Un Jesus fakka: „Swehtigi irr tee, kas ne reds un tomehr tizz.“ 1 Jahn. 5, 4. „Schi patti irr ta uswarreschana kas to pafauli uswarr, prohti muhju tizziba. Mark. 9, 23. Sinnama leeta: „Ka mums bes kaut kahdas prabta schaubischanas to buhs tizzeht, prohti, ka irr weena swehta buhschana, so fauz Deewu, un Deews irr, muhschigs, bes meefas, nedallams, ne ismehrojams warrā, gudribā un labprahtibā, wissu redsamu un neredsamu leetu radditajs un usurretajs, un ka tomehr irr trihs ihpaschibas, kam irr

ta patti buhschana un warra, un kas lihds muhschigs, Tehws, Dehls, un swehtais Gars! Muhju tizziba arri mahza tā: „Ka zilweki zaur saweem pafscheem spehkeem, nopelnijumeem un darbeem Deewa preefšā ne warr klnht taisnoti, bet ka wiini no schehlastibas Kristus dehk, zaur tizzibu tohp taisnoti, kad tizz, ka atkal schehligi teel peenemti un grehki winneem peedohti Kristus dehk, kas ar sawu nahwi par muhju grehkeem irr aismakfajis. Scho tizzibu Deews sawā preefšā par taisnibu peenemm. Reem. gr. 3fšā un 4tā nod. To paschu arri Ambrosius fakka: „Tas tā no Deewa irr nolikts, ka tas, kas us Kristu tizz, teel isglabhts, bes darba zaur tizzibu ween no schehlastibas dabbudams grehku peedohschānu.“ —b—g.

(Turplikam beigums.)

Sluddinaschanas.

Dšmits Mišfes muischā, ne tablu no leelas Gezawas, warr gohdigi kaudis no Jurgeem 1861 dāschas mahjas us renti dabbuht. Tee, kas tahs gridd dabbuht, lai nahk us Sahles 3

meschafunga muischu.

Sezses Krohna-muischā tohp us Jurgeem 1861 freetus kallejs, prezzehts jeb neprezzehts, meklehts. Klattakas sinnas pee 1

muischas waldischanas.

S i n n a.

Pateizam no šrds Bahrbelēs draudsei par teem 6 rubl. preefš missionareem, 2 rubl. preefš tizzibas draungeem **Nihta-Sibiria** un 2 rubl. preefš nelaimigeem krišt. zilwekeem **Sibiria**. —3.

Vabbibas un prezzu firgus Nihgā tai 19. Nowemb. un Keepajā tai 19. Nowemb. 1860 gaddā.

M a l f a j a p a r:	Nihgā.		Keepaja.		M a l f a j a p a r:	Nihgā.		Keepaja.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Tschetw. (1 pudru) rudsu 190 libds	2	—	2	15	1/2 puddu (20 mahrz.) dselles	1	—	1	10
1/3 " (1 ") sweeschu 340 —	3	60	3	50	1/2 " (20 ") tabaka	1	20	1	40
1/3 " (1 ") meeschu 175 —	1	80	1	90	1/2 " (20 ") schlibu apptiu	—	—	3	—
1/3 " (1 ") ausu . 120 —	1	30	1	15	1/2 " (20 ") schab. zubtu galk.	2	80	2	30
1/3 " (1 ") sirnu 200 —	2	60	2	50	1/2 " (20 ") krohna linu	2	40	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu milt.	2	5	2	—	1/2 " (20 ") bralka linu	1	50	1	20
1/3 " (1 ") bihdelet. 270 —	2	75	2	75	1 muzzu linu sehflu. . . 6,50 libds	11	50	8	50
1/3 " (1 ") sweeschu mil. 4	50	3	75	1	1 " silku . . . 11	11	50	11	—
1/3 " (1 ") meeschu putraim. 2	50	2	50	10	10 puddu farlanas fabls . . .	5	50	4	60
10 puddu (1 birfawn) seena . 350 —	4	—	3	—	10 " baltas rupjas fabls . . .	5	25	4	60
1/2 " (20 mahrz.) sweesta 370 —	4	—	3	80	10 " " smalkas " . . .	5	25	4	60

B r i h w d r i e k e h t.

No juhrmallas-gubernements augstas waldischanas vuffes: Collegiorath G. Blaeſe, Benſer. Jelgavā, tai 21. Nowemberi 1860. No. 198.

Uwischu

peeliffumis.

Missiones

finnas.

Nr. 24.

1860.

**XLII. Par Deewa walstibu paganu
starpā.**

11. Uwrišas wakkara-puffes malla.

(4)

(Stattees Nr. 23.)

Tas pats slohgs kritte us to missiones stanzju, ko winni trihs Wahzsemmes missionari, kas wehlat bij atnahkufchi, bij eetaifijufchi wehl pa juhdsu us augfchu pee tahs paschas Pongas uppes un ko Kanowi nosauze. Missionaris Nilenders jaw bij pahrtulkojis Bulomu tautas wallobā, Matteusa Ewangeliumu un zittas jaunās testamentes Susu wallobā; jaw kristiga slohla bij eezelta un Ewangeliuma sluddinašana daschōs paganu pilfatōs ar preeku peenehme. Tad weenā reisē 3 tuhst. Mohri par wehrgeem tappe sakerti, pahrdohiti un aiswesti; ta missiones stanžia patte nodedšinata. Par to paschu laiku arri dauds no teem missionareem apmirre, tā ka 1818tā gaddā abbas stanžias Baschia un Kanowe bij japamett; tee missionari, kas atlikufchees, aisgahje us Sierru-Leoni, par ko pehz wehl stahstisim, un tē Treitauas pilfats ar laiku palikke par pastahwigu missiones stanzju.

Rā pee Susu tautas, tā arri pee Begoes tautas ar missioni bija. No pirma galla ir tē eefahkums bij labš, un 1813tā gad. missionaris Kleins tē ar leelu swebtibu strahdaja; bet ne zil ilgi tad ir tē tas kaunais winneja. Tāpat arri pee Bulomu tautas, kur Nilenders ar pazeetigu garru paganu behrnus kristigās slohlas mahzija un arri tee wezzaki un pats Rehninšch labprahit Ewangeliumam usklaufija. Bet arri tē tas eefahkts darbs bij japamett. Wehl

pee Schnebru tautas ar missiones darbu publejahs. Tē kahds pee kristigas tizzibas atgreests Mohris, wahrda Kaalkers, weenā fallā ne zil tahl no juhremallas, pats bij eetaifijis slohlu un arri basnizu uszehle, kurrā ikdeenas tohs paganus, kas aplahrt dšihwoja us Deewa wahrda klaufišchanu sa-aižinaja. Bet karri un eenaidneeku usmahlfšana arri tē to darbu ispohtija. Weidsiht Gnlenderu basnizās missiones-beedriba pee Timanu tautas, kas ta seelaka starp tahm peeminnetahm, missionaru nosuh-tija, no 1833fcha gad., kur no eefahkuma arri labbi ne gahje ar winna darbu, bet nupat muhsu saildōs tā leelahs, ka fchi druwa fahl isdoht strahdneekem kahdus augtus. 1840tā gaddā pee Tokku tautas Rehninšch pats teem missionareem atwehleja semmes gābbalu. Kad par ihšu laiku missionaris Schlenkers turp nonahje, tas pats Rehninšch gan bij nomirris; bet kas pehz winnu to waldischanu bij usnehmis leelā kauschu sa-eeschanā apstiprinaja to nelaika Rehnina sohlitu wahrdu. Slohlas un basnizās nu gan tē irr eezeltas, bet tee pagani maš wehl par Ewangeliumu behda. Winni par zitteem affins-kahrigi un duhschigi kareawihri. Kad zittahrt Rehninšch dewahs us karru, tad kahdu jaunū meitu elkeem par uppuri meh-dje nokaut. Kad tai galwa bij nozirtufchi, tad winnas meefu likke us semmi, un ikkatram kareawihram tad ar sawu kahju us tahs bij jaminn. Lai tas kungs dohd, ka arri fchee nabbaga pagani ar laiku zaur winna preegās wahrdu pee meera un pee mihlestibas tiktu atgreesti!

Jo wairak par fchahm behdu firnahm mums firds fahp, jo wairak mehš noschelojam tik dauds publina un mohlu, tik dauds to ustizzigu Kristus

leezineeku, kas, ka mums leekahs, pawelti pee schahm Mohru tautahm sawu weffelibu un dshwibu pafwehlejuschi, — jo wairak atkal muhsu firds fwehtâ preekâ warr lihgs motees, kad nu wehl apluhkofim to missiones druwu, ko tas Kungs lizzis apstrahdaht Sierra-Leonê, kur Gulerderi apmettuschees. Jo te tas Kungs skaidri parahdijis, ka winsch brihnischligi spehjuschi kauschu firdis lohziht.

Gr.

(Turplikam wairak.)

**Weklejeet rakstôs, jo juhs schkeetat tur
eekschâ muhschigu dshwofschanu dab-
buhht, un tee paschi dohd leezibu
no mannim. (Zahn. 5, 39.)**

I.

Wahzemmê dshwoja masâ pilsehtinâ preekisch kahdeem gaddeem nabbaga atraitne. Bads un truhkums winnu gauschi speede. Winna pahrdewe tapehz pamasitim weenu no sawahm mahjas mantinahm pehz ohtas. Behdigâ gallâ winnai ween wehl atlikke jauna testamente. Ar affarahm scho mihlu grahmatu kahdam Schihdam aisdewe khlâ. Schis to labpraht saehme, luhdse pee ferwis wehl diwi beedrus no sawas tautas, jo winsch bija apnehmeees ar scheem abbeem to Matteus Ewangeliumu lassohht, gahrdi pasmeetees par to Jesu no Nazaretes. Wissi trihs nu eesahze kohpâ lassihht un smeet. Bet, jo tabtaki winnai lassija, jo masak scheem isdewahs smeet. Wiswairak tas pats palikke driht kâ mehms, kas bija eesahzis scho beedewigu darbu. Un kad winnai lassohht bija nahkuschi us Golgatu, tad neweenam wairs smeekli ne nahze. Kad nu schee trihs bija lihds gallam lassijuschu to Ewangeliumu Matteus, tad tas pirmâis eesahze wehl reisi to paschu grahmatu lassihht. Bet winsch to wairf ne lassija smeedams, bet ar kluffu apdohmigu prahtu. Un kad atkal lassohht bija atnahzis Golgatâ, tad stipri raudaja appalsch Kristus frusta lohka, kâ zirkahht tahs seewas, kas Kristus no Galilejas bija pakkat gahjuschas. Un kad to swehtu grahmatu bija islassijis, tad tas swehtais Gars winnam jau bij edewis prahtâ to stipru tizzibu, ka Jesus Kristus tas irr, kam bija nahkt, us ko tee

tehwi bija zerrejuschu, no ka tee praweeschi jau bija runnâjuschi. Winsch zehlahs un meklejahs kristigu mahzitaju, winnu luhgdams, ka schis winnu wehl dshkaki eewestu kristigâ mahzibâ, un pehzak kristitu us ta Kunga Jesus wahrdu.

II.

Preekisch kahdeem gaddeem gahje Israeliteru jaunellis, kas augstâs skohlâs bija studeerejis daktera ammatu, kahdu reisi ar wezzaku dakteru lasaretê (wahjineeku nammâ) zaur wisseem leeseem kambareem, kur wahji gulleja, gribbedams ar scho apraudsiht flimneekus. Tad arri gaddijahs, ka atnahze pee nabbaga seewas gultas, kas azzim redsoht dikti wahja bija. Schis praßija wezzaku dakteru, woi winsch ne dohmajohht, ka schi gauschi wahja un sawam gallam tuwu effohht. Wezs dakters ihfi ween atbildeja, jau labbi eijohht, un gahje prohjam. Tas skundinaja pahrleeku to jaunu Israeliteri, winsch nahze atpakkat pee tahs wahjas seewas un fazzija laipnigi us scho: „Mihla seewa, man peeklahjahs jums sinnamu darriht, ka jums wairf ne atleek dandf stundas dshwoht.“ „Al Kungs.“ schi atbildeja, „es ne bihstohs nomirt, es sinnu, kurrâam es tizzu.“ Jaunellis brihnijahs gauschi par scho wahrdu; wiswairak par to leelu meeru un preczigu drohshibu nahwes stundâ un praßija scho, woi winsch warrbuhht wehl ko warroht darriht, kas winnai buhtu bijis par eepreczinashanu. Wahja mahte atbildeja: „Es buhtu gan gauschi wehlejussees, sawu dehlu wehl reisi redseht, ka winsch man warretu ko lassihht no grahmatas; bet winsch dshwo tik tahlu, ka manna wehleshana ne warr wairs tikt peepildita.“ Nu atbildeja jauns Israeliteris: „Es jums arri waru ko lassihht, woi jums arri irr lassama grahmata?“ „Zer gan,“ atbildeja schi, „jo appalsch manna swilwentina gull manna grahmata.“ Winsch dabbuja to grahmatu; un reds, schi bija tas jauns testaments, ko jaunellis lihds schim wehl ne bija redsejis. Nu sahze Israeliteris lassihht muhsu Pestitaja spehzigus dshwibas wahrdu, kas tai wahjai seewai bija par leelu eepreczinashanu. Winsch lassija arri tohs wahrdu: „Nahzeet schurp pee mannim juhs behdigi un gruhht-firdigi, es gribbu juhs atweeglinahht.“ Al kâ

jaunais dakteris bij sagrobts no schein wahrdeem! Wüsch arri redseja, ka ta mirdama seewa dshwoja un aisgahje scho wahrdu eepreezinashanä; bet patš jutte arri pee fewim, ka winnam paschom wehl ne effoht nekahds ihsts meers firidi. Tas fw. Gars winnu skubbinaja wehl wairak lassihht schai gramatä, fo pirmu reisi bija nehmis sawäs roh-fäs, un fo ta mirdama seewa winnam par peeminneschanu schlinkoja. Wüsch pehzal jo deenas jo wairak pahleezinajahs no Ewangeliuma pateizibas un palikke tizzigä eefsch to Kungu Jesu Kristu.

G. R.—r.

Matanaëls un Naëmis.

Benares irr leela pilsehta Nihl-Judiä, pilna elku-deewa nammu, un 1 tuhst. paganu preesteru tur dshwo; tadeht winnu arri par swehtu pilsehtu sauz; tur irr leela baggatiba, leela elku-deewu kalposchana un breefniga besdeemiba. No wiffahm mallahm slimneekus us scho pilsehtu atwedde, jo preesteri dohmaja, kad winni schè mirstoht, tad tee swehti palekoht. Pee schihs pilsehtas pulks paganu masgajahs, zerrdami, ka schis fw. uhdens winnus no grehkeem schlihtijohht.

Schinni leelä Benares pilsehtä dshwoja arr kahds wihrs, wahrda Nams Nuttens. Jan no pat jaunibas wüsch bij stiprs elku-deewu kalps. Te us reis wüsch weenu mehnescha-gramatiuu sawäs rohkäs dabbuta; wüsch to lassija un kahroja wehl wairak to pateesibu dsürdeht. Tapehz wüsch dewahs us zellu un gribbeja weenu mahzitaju melleht. Kristihts zilweks, kureu tas fatikke, norahdija winnu us kahdu no teem missionareem. Bet wüsch bij par lernu, ne warreja wis tuhliht semmotees eefsch Kristu, to grehzineeku Pestitaju tizzeht. Wüsch to missionari atstahje un peebeedrojahs pee Ewangeliuma eenaidneekem; bet tur wüsch nekahdu meeru ne atraddis, nahje atkal pee missionara un teize, ka wüsch tai pateesibai ilgati wairs ne warroht pretti stahweht. No ta laika wüsch dshwoja ka pateesigs kristigs zilweks, litke fewi kristitees un isredseja fewim to wahrdu Matanaëlu, jo wüsch gribbeja tahds patš ka Matanaëls

buhht, wihrs, eefsch kurea wiltibas newaid. Samus trihs masus deklus wüsch nosauze: Ahbelu, Nou un Mohlu.

Winna seewa, tä lä wiffas paganu seewas, ne pratte neds lassihht neds rakstihht, un arri ne skohlä mahzijahs rakstihht un lassihht. Matanaëls dauds preefsch winnas Deewu luhdse, lai tas Kungs winnai täpat to firidi atdarritu ka Lidijai, Kad wüsch ar to par kristigu tizzibu farunnajahs, winna fazija: „Woi tu tad teescham tizzi, ka Deews sawu Dehlu suhtijis preefsch grehzineekem mirt? Es to ne warru tizzeht; ja mehš labbi zilweki buhtu, tad es wehl gribbetu tizzeht, ka Deews sawu Dehlu suhtijis muhs atpestihht; bet preefsch tahdeem grehzineekem kahdi mehš eefam, wüsch ne warrejis sawu Dehlu suhtihht.“ Schi mihta seewa dohmaja, ta mihlestita effoht par leelu, ka Deews sawu Dehlu preefsch tahdeem grehzineekem pee krukta-stabba buhtu lizzis mirt. Tas arr nekahds brihnumš naw, jo zilweka firds to ne warr fapraft. Bet Deews irr peettizzigä, wüsch klaudsinaja pee winnas firds, papreefsch zaur to preezas mahzibu; tad ataizijnaja Deews winnas wihru no schahs pasaules zaur nahwi. Gan ta atraitne raudaja, bet winnas firds palikke zeeta un netizziga. Weens no winnas dehleem palikke slims un nomirre. Winna raudaja, bet ne par saweem grehkeem. Tas ohts dehlš mirre, winna zeete fahwes, bet Kristum nepadewahs. Deews klaudsinaja zettortu reisi, un winnas treschais dehlš nomirre, tas weenigais atspoids, us kurea winna sawä wezzumä warreja atspeestees. Schinnis sawäs leeläs behdäs nu winna kleelese: „Nu irr gan, Kungs, nu irr gan! Es gribbu pasemmotees un tewim padohtees.“ Tas Kungs bij winnas firidi kustinajis; nu winna atsinne, ka tas Kungs pareisi bij darrijis, winnai winnas wihru un winnas deklus atneendams. Nu winna litke wiffu sawu zerribu us Kristu un peenehmahs winna schelastiba. Pee swehtas kristibas kahroja winna to wahrdu Naëmi; „jo.“ winna fazija, „tas Kungs ar manni täpat irr darrijis, ka ar Naëmi: pilna es aisgahju, bet tufschu irr man tas Kungs lizzis atgreetees (Nutt. 1, 22). Tas irr man labbi, ka es esmu apbedinata tappuse, ka es tanus likkumus mahzohs (Dahw. ds. 119, 71).“

Taggad Naëmi pee weenas ffolhas eefsch Bena-
res par ffolhmeistereeni irr. Tas Kungs winnai to
akminainu firdi irr atnehmis un weenu moefigu
winnai dewis. Kaut wiffi, kas scho laffa, to
Kungu pehz jaunas firds luhgtu. Amen.

R. U.

Baganu preefteris no awju ganna pahrlceezinahts.

Kahds awju gans India pee 'leel-zekka fawas
awis gannija; bij drihs pufdeenas laifs un
faule karsti speede; muhsu ganninisch aptuppees
sem kupla lohka, bij preezigs ka pawehnu atraddis.
Eë nahf pa zekku Brahmins, ka tohs elka-deewu
preesterus India nofauz, un peekuffis appafsch ta
pascha lohka apfehdehs. Muhsu gans pasemmigi
rohkas falizzis, fakka: „Kungs, kam tad tu tahda
karsta laikä staiga un fur tu dohma aiseet?“ —
Schis atbild: „Man leela darrifchana; kahda zeemä
laudis gribb jaunu deewu no akminu iskalstu uszelt,
un schi stunda patlabban ta labbaka, ka es ar fa-
wahm pestelehm tai akminu belde eepuhtu deewifchki-
gu dshiwibas spehku. Woi warrbuht par scho fwehtu
darbu tu man kahdu dahwanu dohfi? Kad tu man
apdahwini, tad jaunais Deews tew arri schehligs
buh.“ Us scheem wahrdeem gans fakka: „Kungs,
woi tad pateesi tew tahds spehks, ka tu akmina
blukki warri eepuht deewifchki gu dshiwibas spehku.“

Brahmins atbild: „Teefcham ta, un bes pelnas
tas arri naw.“ Gans fakka: „Nu tapehz juhs
arri fauz par deewifchligeem Brahmineem un par
schahs pasauls deeweem. Un kad tu arri tahds
fwehts wihrs, tad mannim kahda luhgschana.
Ar fehrigu man daudf awju pohsta gahjufchas.
Kad tu pawehli, tad no semmes tif daudf awju
gribbu istaifst, zil man patihf. Woi tu tad
gribbi scheem semmes pihstehm awju-dshiwibu ee-
puht? Laikam taf weeglak buhs semmes pihsti awju-
dshiwibu eepuht, nekä akmini deewifchki gu dshiw-
ibu. Kad nu zaur tawahm pestelehm awis dshiwibu
dabbuhs, tschetras reises palehks un sahli ehdihs,
tad es par tawu spehku ne ween brihnifchohs, bet
tewis gribbu peeminneht wiffu sawu muhschu. Arri
to, ko tahs awis dohs, tew gribbu labprahht doht.
Brahmins neneeka ne finnaja atbildeht, bet schigli
pazehlehs un to wihru labbi islammajis aishgahje
prohjam. Kam ne nahf prahht ta Kunga wahrbi
pee Malakiasa ta praweescha laffami (3, 5): „Es
buhfchu weens ahtrs leezineeks prett teem burw-
jeem.“

Gr.

Sluddinaschana.

Dsimts Miffes muifchä, ne tahnu no leelas Geza-
was, warr gohdigi laudis no Jurgem 1861 da-
schas mahjas us renti dabbuht. Tee, kas tahs gribb-
dabbuht, lai nahf us Sahles

2

meschafunga muifchu.

Vabbibas un prezzu tirkus Nihgä tai 26. Nowemb. un Keepaja tai 26. Nowemb. 1860 gaddä.

M a f f a j a p a r:	Nihgä.		Keepaja.		M a f f a j a p a r:	Nihgä.		Keepaja.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Tschetw. (1 puhru) rudfu 190 lthdf	2	—	2	15	1/2 puddu (20 mahrz.) dseltes	1	—	1	10
1/3 " (1 ") kweefchu 340 —	3	60	3	50	1/2 " (20 ") tabaka	1	25	1	40
1/3 " (1 ") meefchu 170 —	1	80	2	—	1/2 " (20 ") schichtu appinu	—	—	3	—
1/3 " (1 ") auhu . 120 —	1	30	1	15	1/2 " (20 ") schab. zubfu gaff.	2	80	2	40
1/3 " (1 ") firau 200 —	2	60	2	50	1/2 " (20 ") trohna linnu	3	—	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudfu mit.	2	—	2	—	1/2 " (20 ") bralka linnu	1	50	1	20
1/3 " (1 ") bihdelet. 270 —	2	75	2	70	1 muzzu linnu fehlu . . 6,50 lthdf	12	—	8	—
1/3 " (1 ") „ kweefchu mit.	4	50	3	75	1 " filku . . . 11,50 —	12	—	11	—
1/3 " (1 ") meefchu putraim.	2	50	2	60	10 puddu farkanas fahls . . .	5	50	4	60
10 puddu (1 birfawu) seena . 350 —	4	—	3	—	10 " baltas rupjas fahls . . .	5	25	4	60
1/2 " (20 mahrz.) sweesta 350 —	4	—	3	80	10 " " smalkas " . . .	5	25	4	60

B r i h w d r i f f e h t .

No juhrmassas-gubernements augstas waldfichanas puffed: Collegienrath G. Blaeze, Benser. Selgamä, tai 29. Nowemberi 1860.
No. 201.